T014 BD V 192-Q1-P3 Chán Đời Khổ Hoạn-Phật Sở Hành Tán

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

Phaåm 3: CHAÙN ÑÔØI KHOÅ HOAÏN
Khu laâm vieân ngoaïi thaønh
Suoái reo, ao dòu maùt
Hoa traùi nôû tróu caønh
Thöôùt tha taøng ruû boùng
Chim laï caát thanh aâm
Khoaûng khoâng töøng ñaøn löôïn
Kyø hoa toaøn vieân caûnh
Muoân saéc, höông thôm löøng
Thò nöõ haàu Thaùi töû
Thaùnh thoùt gioïng nhaïc aâm
Ngaøi nghe loøng laïc thuù
“Thaät ñeïp choán vieân laâm”
Ngaäp taâm nieàm hyû laïc
Xuaát du, loøng quyeát chí
Nhö töôïng vöông caàm coá
Thöôøng öa choán sôn laâm.
Vua nghe yù Thaùi töû
Quyeát ra thaønh ngoaïn du
Laäp töùc truyeàn vaên voõ
Cung thieát leã nghieâm trang
Vöông loä thaät thanh nhaõ
Deïp tröø moïi ueá kinh
Ngöôøi beänh, giaø ngheøo ñoùi
Keû gaày suy, khoå hình
Khoâng ñöôïc ñeå Thaùi töû
Thaáy sinh taâm chaùn traàn.
Trang hoaøng ñaõ vieân maõn
Taâu baïch, baù quan trình
Vua thaáy con treû ñeán
Xoa ñaàu, ngaém dieän dung
Vui, buoàn daï traêm moái
Thuaän höùa, loøng chaúng öng.
Ñaày xe phuû vaät baùu
Boán ngöïa nheï ñeàu chaân

Choïn phu xa hieàn kheùo
Treû ngöôøi, ñeïp tö dung
Saùng laùng, y teà chænh
Khieån cöông maõ, ñi cuøng.
Hoa tung ngaäp phoá thò
Beân ñöôøng ñaày baùu vaät
Ñoâi bôø caây thaúng taép
Treo baûo khí trang nghieâm
Traøng phan cuøng baûo caùi
Theo gioù thoåi tung bay.
Ngöôøi xem ñoâng luõ löôït
Nghieâng thaân, nhìn ngaém maõi
Ngöng thaàn chaúng kheùp mi
Thaät nhö sen dieäu kyø
Thaàn daân theo luõ löôït
Tôï sao haàu tinh chuû
Ñeàu caát lôøi taùn döông
Vui möøng vieäc khoù coù.
Ngheøo khoå hay giaøu sang
Trung tuaàn hoaëc giaø, treû
Ñeàu kính leã cuùi ñaàu
Caàu mong ban aân phöôùc.
Khaép nôi vuøng thoân, thò
Bieát Ngaøi saép quang laâm
Moïi ngöôøi khoâng môøi goïi
Keû nguû chaúng caàn baùo
Caàm suùc naøo kòp thaâu
Cuûa tieàn chöa voäi tính
Cöûa khoâng caøi, then môû
Ven ñöôøng boãng hoäi vaân.
Treân laàu gaùc, caây xanh
Bôø ñeâ, ngoõ quanh taét
Ngöôøi chen chuùc tranh xen
Ngaém maõi meâ khoâng nhaøm
Töø treân cao muoán xuoáng
Treân ñaát laïi mong gaàn
Töï nhieân loøng chuyeân nhaát
Thaân taâm nhö vuùt cao
Maõi ngaém trong cung kính

Khoâng khôûi nieäm buoâng lung.
Toaøn thaân Ngaøi raïng toû
Saéc nhö ñoùa sen hoàng
Nay rôøi khu vieân laâm
Nguyeän thaønh ngoâi Chaùnh Giaùc.
Thaùi töû nhìn ñöôøng phoá
Chuùng daân nghieâm böôùc theo
Phuïc trang thuaàn saùng ñeïp
Loøng söôùng vui laï thöôøng.
Thaàn daân ngaém Thaùi töû
Uy vuõ vöôït phaøm nhaân
Cuõng nhö caùc vò trôøi
Gaëp Thieân vöông Thaùi töû.
Boãng nhieân trôøi Tònh cö
Hoùa hieän ñöùng beân ñöôøng
Bieán thaân thaønh giaø nua
Khuyeán phaùt taâm ly traàn.
Thaáy ngöôøi giaø, Thaùi töû
Kinh sôï hoûi ngöï nhaân:
“Ngöôøi aáy laøm sao theá
Toùc baïc, löng laïi cong
Maét môø, voùc run raåy
Choáng gaäy leâ böôùc chaân
Phaûi chaêng hình thay ñoåi
Hay bôûi voán töï thaân”.
Xa phu loøng do döï
Khoâng daùm thaät phaân traàn
Tònh cö hieån thaàn löïc
Khieán ngöï xa thaät phaân:
“Saéc bieán ñoåi, khí suy
Thaät buoàn, vui hieám laém
Laàm vui khi caên hoaïi
Töôùng laõo suy hieän hình.
Xöa ngöôøi voán haøi nhi
Nhôø söõa meï daàn lôùn
Cuøng treû thô ñuøa giôõn
Thanh traùng theo naêm duïc
Thaùng ngaøy troâi thaân ñoåi
Nay voùc theå giaø suy”

Thôû daøi lo, Thaùi töû
Gaën hoûi ngöôøi ñaùnh xe:
“Chæ ngöôøi aáy giaø caû
Hay chuùng ta cuõng suy?”
Ngöï phu thaät loøng ñaùp:
“Ngaøi roài cuõng laõo suy
Thôøi chuyeån, hình töï bieán
Giaø ñeán khoâng caàn nghi
Thanh traùng phaûi giaø laõo
Ngöôøi ngöôøi bieát, caàu chi!”
Laâu xa, Boà-taùt tu
Ñaït trí nghieäp thanh tònh
Ñöùc haïnh ñaõ vieân maõn
Hoa nguyeän nay keát quaû
Nghe noùi khoå suy giaø
Sôï haõi thaân noåi oác.
Tieáng saám chôùp noå vang
Caùc thuù sôï boû chaïy
Boà-taùt cuõng nhö theá
Lo sôï maø thôû daøi
Taâm chæ nghó khoå giaø
Cuùi ñaàu nhìn chaêm chuù
Nghó khoå suy giaø naøy
Ngöôøi ñôøi naøo yeâu thích
Töôùng giaø laøm hö hoaïi
Tuøy loaïi khoâng theå choïn
Tuy coù nhieàu söùc maïnh
Nhöng thaûy ñeàu bieán ñoåi
Hieän giôø ñöôïc chöùng töôùng
Khoâng nhaøm chaùn sao ñöôïc!
Boà-taùt baûo ngöôøi haàu:
“Mau quay xe trôû veà
Nieäm nieäm suy giaø ñeán
Vöôøn röøng naøo ñaùng vui
Maïng soáng nhö gioù thoaûng”.
Quay xe veà hoaøng cung
Taâm nhôù caûnh chieàu taøn
Nhö veà choán goø maû
Gaëp vieäc khoâng nhôù nghó

Nôi ôû khoâng taïm yeân.
Vua nghe con khoâng vui
Khuyeân du ngoaïn laàn hai
Lieàn ra leänh caùc quan
Trang nghieâm hôn laàn tröôùc
Trôøi laïi hoùa ngöôøi beänh
Naèm ôû beân veä ñöôøng
Thaân gaày, buïng laïi to
Thôû töøng hôi hoån heån
Tay chaân gaày co quaép
Buoàn khoùc, caát tieáng reân.
Thaùi töû hoûi ngöôøi haàu:
“Ngöôøi naøy bò gì vaäy?”
Thöa: “Ngöôøi naøy bò beänh
Boán ñaïi ñeàu roái loaïn
Yeáu ñuoái khoâng daäy noåi
Xoay trôû phaûi nhôø ngöôøi”.
Thaùi töû nghe noùi vaäy
Lieàn sinh taâm thöông xoùt
Hoûi chæ ngöôøi naøy beänh
Hay ai roài cuõng theá
Ñaùp raèng caû theá gian
Moïi ngöôøi ñeàu nhö theá
Coù thaân thì coù beänh
Ngöôøi ngu thích hoan laïc.
Thaùi töû nghe noùi vaäy
Lieàn sinh taâm sôï haõi
Thaân taâm ñeàu ruùng ñoäng
Thí nhö traêng gôïn soùng
ÔÛ ñaây raát khoå naõo
Laøm sao töï an ñöôïc
Than oâi! Ngöôøi theá gian
Bò ngu si ngaên che
Giaëc beänh ñeán khoâng heïn
Laïi sinh taâm vui thích.
Roài lieàn quay xe veà
Lo buoàn nghó khoå beänh
Nhö ngöôøi bò ñoøn ñau
Naèm co chôø gaäy ñaùnh

Ngoài nghæ choán vaéng veû
Chæ caàu vui xuaát theá.
Vua laïi nghe con veà
Hoûi du ngoaïn theá naøo
Ñaùp raèng thaáy ngöôøi beänh
Vua sôï heát caû hoàn
Quôû traùch ngöôøi doïn ñöôøng
Loøng lo, khoâng noùi ñöôïc
Laïi cho caùc kyõ nöõ
Ñaøn ca vui hôn tröôùc
Ñeå Thaùi töû xem nghe
Öa tuïc, chaúng chaùn nhaøm,
Theâm tieáng hay, saéc ñeïp
Thaùi töû vaãn khoâng vui.
Vua töï thaân du ngoaïn
Cho laäp vöôøn ñeïp hôn
Tuyeån löïa caùc theå nöõ
Nhan saéc raát xinh ñeïp
Laïi ra söùc haàu haï
Saéc ñeïp say meâ ngöôøi.
Söûa sang laïi ñöôøng ñi
Deïp boû vaät baát tònh
Leänh cho ngöôøi ñaùnh xe
Choïn xeùt ñöôøng seõ ñi.
Baáy giôø trôøi Tònh cö
Laïi hoùa thaønh ngöôøi cheát
Boán ngöôøi cuøng khieâng caùng
Hieän tröôùc maët Boà-taùt
Ngöôøi khaùc ñeàu khoâng thaáy
Ngoaøi Ngaøi, ngöôøi ñaùnh xe.
Ngaøi hoûi ñaây xe gì
Maø phöôùn hoa trang nghieâm
Ngöôøi theo ñeàu buoàn baõ
Toùc xoõa ñi theo khoùc.
Trôøi baûo ngöôøi ñaùnh xe
Traû lôøi laø ngöôøi cheát
Caùc caên hoaïi, maïng döùt
Taâm ñaõ lìa haún thaân
Hoàn ñi, hình tan raõ

Gioáng nhö khuùc cuûi khoâ
Baø con caùc baïn beø
AÂn aùi vaãn raøng buoäc
Nhöng nay khoâng muoán thaáy
Ñem boû ngoaøi goø maû.
Thaùi töû nghe noùi cheát
Taâm caûm thaáy ñau buoàn
Hoûi: Chæ ngöôøi naøy cheát
Hay moïi ngöôøi ñeàu theá.
Ñaùp: moïi ngöôøi ñeàu theá
Coù sinh thì coù cheát
Coøn beù hay lôùn khoân
Coù thaân ñeàu tan hoaïi.
Taâm Thaùi töû kinh haõi
Thaân ruõ xuoáng tröôùc xe
Hôi thôû saép döùt, than:
Ngöôøi ñôøi coù gì vui
Thaân roát cuoäc cuõng cheát
Nhöng vaãn coøn buoâng lung
Taâm chaúng phaûi goã ñaù
Khoâng heà nghó voâ thöôøng.
Lieàn baûo quay xe veà
Khoâng phaûi luùc vui chôi
Thaân maïng cheát khoâng heïn
Vì sao laïi buoâng lung?
Ñaùnh xe vaâng leänh vua
Sôï khoâng daùm quay laïi
Lieàn dong xe ñi thaúng
Ñeán moät khu vöôøn kia
Röøng suoái chaûy thanh tònh
Caây toát hoa nôû töôi
Chim choùc vaø caùc thuù
Bay löôïn ca hoùt vang
Röïc rôõ vui töôi maét
Nhö vöôøn trôøi Nan-ñaø.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.